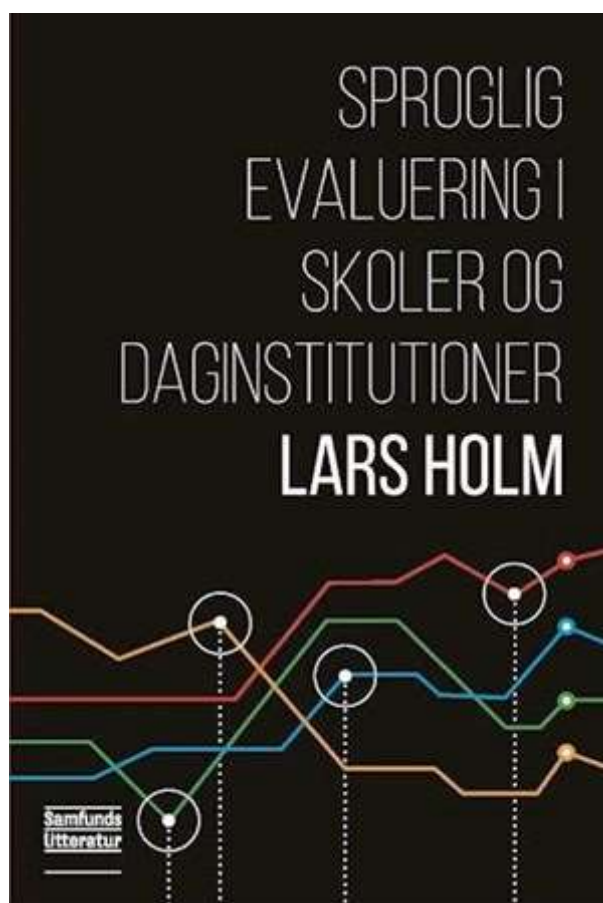

Sproglig evaluering under lup

Af: Lotte Svane Strange Petersen

En sproglig evalueringsbølge er skyllet hen over skoler og daginstitutioner. Skarp og tankevækkende bog undersøger hvorfor, hvordan og med hvilken effekt.

Fakta

Titel

Sproglig evaluering i skoler og daginstitutioner

Forfatter

Lars Holm

Pris

190

Sider

152

Forlag

Samfundslitteratur

Aldrig er så mange børns sprog og sproglige udvikling blevet evalueret og bedømt så meget og så ofte som nu. Sproglige evalueringer i form af test, screeninger, prøver og vurderinger fylder i skoler og daginstitutioner, og når det kommer til antallet af obligatoriske sproglige evalueringer, ligger Danmark internationalt set helt i front. Man kan ifølge forsker, ph.d. og forfatter Lars Holm tale om en decideret sproglig evalueringsbølge.

Selvom mine egne erfaringer med sproglige evalueringer i skolen efterhånden er noget visne, og selvom det forskningsbaserede afsæt og de mange referencer kræver en oprejst stoleryg og en god læsebrille, har jeg været meget optaget af denne bog. Evalueringer - herunder test - af børn er et interessant og omstridt tema, der kan sætte sind og diskussioner i kog. For hvorfor bruger vi dem? Hvad måler de? Hvorfor ser de ud, som de gør? Hvad kan de bruges til? Hvordan påvirker de den pædagogiske praksis? Og hvordan påvirker de børnene?

Der hersker ifølge forfatteren en generel "for eller imod-diskurs", når det kommer til synet på sproglige evalueringer. På den ene side fremhæves evalueringerne som vigtige pædagogiske redskaber, der kan identificere vanskeligheder og dermed bruges til at støtte elevernes sprogudvikling og nedbryde negativ social arv, og muligheden for at kunne sammenligne resultater på skole-, kommunalt og nationalt niveau pointeres. På den anden side fremføres, at evalueringerne ikke bidrager til at udvikle undervisningen, men snarere indskrænker dens indhold og formål, at de stresser eleverne, skaber konkurrence, dårlig trivsel og i bedste fald er spild af tid.

Det er disse to positioner, som Lars Holm med bogen ønsker at komme bag om, og det gør han grundigt i et skarpt og kritisk perspektiv. En gennemgang af den sproglige evaluerings udviklingshistorie danner forståelsesrammen. Det er interessant at læse, hvordan nullerne i denne sammenhæng er et skelsættende årti. Her sætter skuffende Pisa-resultater og en OECD-rapport, der påpeger den danske folkeskoles svage evalueringskultur, en række initiativer i gang med blandt andet de obligatoriske nationale test og sprogtest af alle børn i treårsalderen som tydelige indsatser.

Det tankevækkende er, at dette ændrede fokus ifølge forfatteren også forskyder formålet med evalueringerne. Fra at have været et specialismråde i en lokalt forankret praksis, hvis formål var at sikre støtte til børn med særlige vanskeligheder, bevæger evalueringerne sig herefter ind i et alment faglærerområde i en centralt styret praksis med et formål, der handler om at sikre resultater og målopfyldelse.

Hvad denne bevægelse har af betydning, diskuteres efterfølgende parallelt med analyser af evalueringsmaterialer og etiske overvejelser. Selve konstruktionen af evalueringsmaterialerne og herunder forståelsen af sprognormer og "sproglig dygtighed" får et stort fokus. En væsentlig pointe undervejs er spørgsmålet om validiteten af sproglige evalueringer, når det gælder flersprogede børn, der evalueres på deres andetsprog; hvis man ikke kan afgøre, om en forkert besvarelse skyldes læseproblemer eller sprogproblemer, er det selvsagt problemfyldt.

I det afsluttende kapitel problematiserer Lars Holm kvaliteten af de mest brugte evalueringsredskaber i daginstitutioner og af de obligatoriske test i dansk i folkeskolen og sætter spørgsmålstejn ved, om en intensiveret evaluering overhovedet kan skabe øget skolesucces. Den kritiske tilgang til trods er bogen ikke et angreb mod brug af evalueringer i pædagogisk praksis generelt. Slet ikke. Han runder af med at argumentere for en mere differentieret tilgang til evaluering og peger på principper, han mener vil kunne kvalificere den sproglige evalueringspraksis.

Bogen er relevant for alle professionelle, der arbejder med sproglig evaluering - pædagoger, lærere, vejledere, ledere og undervisere på professionshøjskolerne. Her er stof til vigtige refleksioner over, hvad det er, vi vil og gør, når vi vurderer (forsøger at vurdere) børns sprog og sprogudvikling.

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk